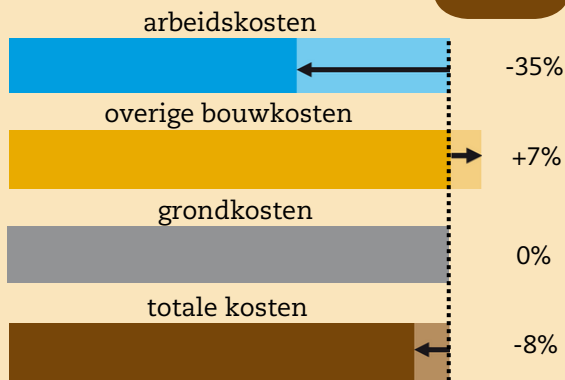

Industrieel bouwen en de bouwarbeidsmarkt

Het potentieel van industrieel bouwen en de gevolgen voor de bouwarbeidsmarkt

Goedkoper

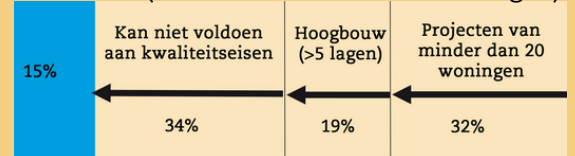

Een belangrijk voordeel van industrieel bouwen is dat het vaak goedkoper is, omdat op de arbeidsinzet (-35%) bij ontwerp en bouw kan worden bespaard. Hiertegenover staan vooral hogere kapitaallasten (+7%). Op de totale kosten (incl. grond) is de totale besparing maximaal 8%.

Beperkt toepasbaar

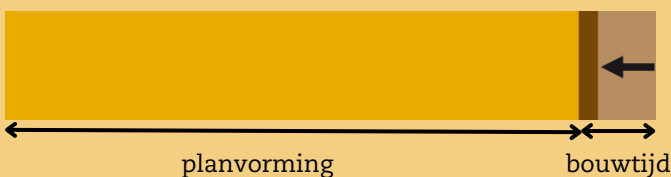

Potentieel (% van alle nieuwbouwwoningen)

Voor kleine projecten tot 20 woningen en bij hoogbouw (meer dan vijf woonlagen) laat industrieel bouwen zich technisch of financieel niet goed toepassen. Hiermee blijft de helft van de nieuwbouwwoningen al buiten bereik. Bij 34% van de woningen kan industriële woningbouw niet aan de kwaliteitseisen voldoen. Het potentieel bedraagt daarom naar schatting 15% van het totaal aantal te bouwen reguliere woningen.

Sneller

Daarnaast kan een industriële woning sneller worden gerealiseerd. De bouwtijd van een industriële woning kan met een jaar worden bekort.

Deze tijdsbesparing op het gehele plan- en bouwproces die tot tien jaar in beslag kan nemen is relatief beperkt.

Bouwarbeidsmarkt

Met industriële bouw kunnen besparingen op de arbeidskosten tot 35% worden gerealiseerd. De totale arbeidsinzet bij de nieuwbouw van woningen vermindert hierdoor met 5%. Bij een nieuwbouwproductie van 80.000 op jaarbasis gaat het om een vermindering van het arbeidsvolume van 5.500 voltijdbanen.

De geconditioneerde omgeving in de fabriek biedt voor vaklieden met fysieke klachten betere arbeidsomstandigheden dan op de bouwplaats. Bij volledige industriële bouw worden de handelingen voornamelijk uitgevoerd door operators die hiervoor geen bouwopleiding nodig hebben.